

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Szerző:

Cím:

Forrás:

Vadas Imre
Budapesti jegyzetek

244

Pest-Buda története
a Kiscelli utcai múzeumban

Est. Op. 1955.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Idő:

Személy:

Helyszám:

708
Kiscelli múz.

" 1955 "

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Napsugaras Őszi vasárnap délelőtt felkerestük a Kiscelli utcai város-történeti múzeumot, hogy fővárosunk sok vihart átél, viszontagságos történelmével korabeli metszeteken, festményeken, bútorokon, használati tárgyakon keresztül is ismerkedjünk.

A Zichy grófok kb. 1760-ban épült, majd a század elején a dűsgazdag Schmidt bútorgyáros által megvásárolt gyönyörű kastélyában helyezték el a Pest-Buda történetét (1686-tól, Budavára felszabadításától 1848-ig) fel-táró, főleg képekben, régi metszetekben gazdag várostörténeti anyag.

Nem véletlen, hogy a két város közül a XVIII. sz. végéig úgyszólván csak Buda fejlődik erőteljesebben. A korabeli metszetek a vár erődítési vonalát mutatják teletüz-

delve templomtornyokkal, jelezve a szerzetesrendek túlzott térhódítását a város fejlődéséhez képest. A sok templom, kolostor és a nagy-

szabású városépítkezés jellegzetesen tükrözi a feudális társadalom képét.

A XVIII. század végétől Buda fejlődése elakad és a súlypont Pest várossá alakulására tevődik át. Pest kedvező földrajzi helyzete és az erőteljesen meginduló mezőgazdasági termelés és állat-kivitelben mind nagyobb szerep jut a pesti vásároknak.

Szobáról szobára haladva elevenednek meg az új város kialakulásának érdekesnél érdekesebb képei, amelyek a Hild-féle 1805-ből származó városrendezési terv alapján újjáépülő Pest fejlődésének egyes szakaszait ábrázolják.

Az elmondottak csak kevéssé tudják érzékelteni a múzeum gondosan összeválogatott szép anyagát a két város fejlődéséről. Kár, hogy az egyébként gazdag képanyagot, csak szerényen egészítik ki a várostörténet fejlődéséhez szorosán hozzátartozó kézművesipari termékek, amelyeket csupán néhány remekbeszabott barokkstilű céhláda és kevés számú korabeli, főként a XIX. századból származó bútór és néhány ötvösipari termék képvisel.

Bizonyára megtalálható a főváros egyéb gyűjteményében sok olyan képzőművészeti és kézműipari alkotás, amelyekkel a gyűjteményt kiegészítve a városfejlődés képét teljessé lehetne tenni.

Sajnálatos, hogy e szép gyűjtemény a városon

kívül nyert elhelyezést, és ez is egyik oka a gyér látogatottságnak.

A látogatóban önkéntelenül felmerül a gondolat, nem lenne e helyesebb a gyűjteményt, amely a kastélynak csupán kis részét foglalja le, más ugyancsak város-történeti anyagot tartalmazó gyűjteményhez (pl. Vár Múzeum) csatolni és az így felszabaduló nagyterjedelmű épületet más célokra felhasználni.

Vadas Imre

Budapest nyomda, Gerlőczy-u. 2. — 14306/51